

Petur Michelsen 80 ár

6. juli fyllir Peter Michelse, Jóannes Paturssonargøta 59 í Havn, 80 ár.

Petur er føddur í Havn í 1914, tað árið fyrri heimsbardagi byrjaði, og her vaks hann upp. Foreldrin vóru Hilda í Funningsstovu og Johannes í Dalólastovu. Liðugur við barnaskúlan fór Petur við pápanum at seyma segl á loftinum hjá Jens Evensen, seinni var hann somuleiðis við pápanum í

organisatoriskt og sum skrivandi maðurin við serligu listagávunum; hann yrkti og hann skrivaði, var ritstjóri av tíðarritinum »Dúgvuni«, sum kom í 1941 og 1942; í hesum tíðarriti finna vit mangar av stuttum søgum hansara, yrkingum og øðrum, hann skrivaði.

Petur fekk ein megin-týðning fyrri tað felagslív, sum hann var iðin talsmað-

skrivandi arbeiðnum gjørdi Petur, eisini sjónleikir, sum vóru fýrdir fram í Sjónleikarhúsinum og í losjunini við Tinghúsvegin.

Ein sjónleik skrivaðu teir, Knút Wang í felag, sum fekk heitið »Sjógarparnir«. Hesin sjónleikur fekk sína serligu søgu, tá hann var fýrður fram undir víðum lofti við Norðskála á sumri 1941. Hetta brot burtúr »Dúgvini«:

hvøkkur gjøgnum alla mannamúgvuna, men skjótt sissabúst øll aftur og fundurin helt fram, soleiðis sum skrásett var frammanundan.

Tá ið fundurin var lokin, fór alt fólk við fløggum og ljómlagnum á odda í síðuligari skrúðgongu oman aftur í bygðina.

Og her byrjaði hin skemtingarsami endabresturin á stevnuni.

Sjómannssjónleikurin »Sjógarparnir« var framfýrður undir víðum lofti.

Tað var eitt brak og eitt samanhangið dun av skellulátri, tá ið tjaldið fór frá. Ongantíð man ein sjónleikur hava samlað so mangar áskoðarar á einum sinni sum hesaferð, og neyvnan hevur ein meira hjartaligur látur verið hoyrdur enn henda dag. Fólk stuttleikaðu sær so tað sást á teimum. Sjálvandi var einki gjald tikið fyri at síggja sjónleikin. Og vert kann tað vera at merkja, at hetta er fyrstu ferð í Føroya søgu, at ein sjónleikur hevur verið fýrður fram úti undir loftinum bláa.

Litlilátin hevur Petur verið, tá vit hugsa um tað, hann hevur avrikað í skrift, einki hevur hann sannað í bók; tað sum eftir hann er, finna vit sumpart í tíðarritinum Dúgvuni, sum kom út fyrstu krigsárinu og sum Petur ritstjórnaði, og okkurt man liggja í frumskrift. Men í sangbókunum, seinast Felagssangbókin 1988, standa fleiri av hansara sangum. Fráhalddangir hevur hann yrkt og týtt nógv, men yrkingar hansara um náttúru okkara, um fagra Føroya land, árstíðir, kærleika, kvinnuna og tá hann kvøður um ungdomslív og lívs-vónina, yrkingar sum fegna um mannalívið alt og tess mongu og fjølbroyttu lagnu, liva í felagssanginum.

Við sangskatti sínum hevur Petur Michelsen fjálgað um og gjørt manga samveruna ríkari, væl hevur hann dugað at seta lög til sangir, so orðini gjørdust eyðmerkt. Vit ynskja skaldinum Petur Michelsen hjartaliga til-lukku á 80 ára degnum.

J. Lindenskov

øllum arbeiði, teir stoyptu húsagrundir og gjørdur mangt múraraarbeiði, og skjótt var Petur múrari bururav; væl lá fyrri hjá honum at skipa fyrri og roknimeistari var hann. Seinni kenna vit hann sum byggimeistar, og mong eru tey bygningssverk í høvuðsstaðnum, ið standa sum minnisvarðar um audiotakta byggimeistarar Petur Michelsen. Burtur úr rúgvuni kunnu vit nevna Bacalao, Saltsøluna, Sjúkrakassan, Sjómansheimið, Hotel Hafnia, heilsøluna hjá Brockie, raðhúsinu í Jóannes Paturssonargøtu úr Fr. Petersensgøtu í Grønlandsvegin.

Men Petur var annað enn byggimeistari. Í 1934, 20 ára gamal, fór hann í losjuna, hann gjørdist sera iðin í hesum felagsarbeiði,

ur fyrri, og legði úr hondum hóp av skrivilugum tilfari. Hann ferðaðist dúgliga kring oyggjarnar og tað man vera mangur, sum minnst hann, Mourentius við Stein og Knút Wang, sum tá vóru fremstu firtarar í felagslívinum, ið tá var.

Nútíðin hugsar óivað um byggimeistarar Petur Michelsen, minni um skald-ið og rithøvund. Virkna skeið hansara sum listamaður var í árunum, tá hann aktivt virkaði í fráhaldsrørsluni.

Í 1936 varð Ungmannadeild N.I.O.G.T.s í Havn stovnað og tað var í hesum felagsskapi, hann gjørdi stórt arbeiði. Sangir og yrkingar, felagslív o.a.t. varð fastur táttur í felagsvirkseminum - nógv av virkna-

»Tað ringdi í kirkju, tá tey fyrstu komu til Norðskála, har Sundalagið lá í stilli og ljómandi sólskini. Aftan á kirkjutíð komu so onnur fólk, bæði sunnan og norðan úr Sundalagnum.

Ljómlíðið hjá Frelsunarherinum hevði verið so beinasamt at vera við í ferðalagnum til stevnuna.

Tá ið fundur var settur, var tað ein hugnaliga stór mannamúgva, ið skarðaði seg rundan um ljómlagið, ið spældi framman undan fundarsetu, ein 7-800 fólk- og mest ungdomur.

Hóast eingin segði nakað, so mundu tó øll hugsa sítt, tá ið ein stórus týskur flogdreki hátt á lofti streyk suður yvir Sundalagið, beint undir fundinum. Tá ið hann tveitti sprengikúttar suður á Hvalvík, fór ein

víkan
ið
fóp

Dagney Joensen
skrivar:

I Danmark plagdu tey at taka til, at um kriggíð brast á har, so høvdu hermenn givist at berjast í "frokost-tímanum". Danir eru sum kunnugt eins væl stýrdir og allir borgarar í ídnaðarsamfeløgum. Teir vilja geva sítt ískoyti til samfelagið, men bert ein part av sínum samleika - indentiteti.

Føroyingar prioritera fótbólt fram um valstríðið. Í hesum døgum tykist samleikin hjá føroyingum at verða nær tengdur at fótbóltskappingini, sum hevur terroriserað skíggjan í 14 dagar. Tað er í lagi, at alt Føroya fólk situr í stovuhorninum og eygleiðir hesar garpar, sum leika í og renna aftur og fram eftir einum bólti. Tímir tú ikki at hyggja, so kanst tú bara slökkja sjónvarpið. Tað eru bert tvínnir kostir í at velja.

Teir flokkar, sum herfyri atkvøddu fyrri, at valið varð útskrivað í ótíð, hava kanska ikki verið so frammalaga í tilrættislegggingini av valstríðnum á vígvøllinum (les SvF), at teir hava gáað eftir, at fótbóltskappingin fór at verða um júst somu tíð, sum teir vildu sleppa í sjónvarpið at gera "eyndu" og tosa sína sak fyrri veljararunum.

Við hvørt havi eg eisini unt teimum hetta so dyggiliga, tí neyvnan hevur nakað politiskt valevni áður verið so kroyst millum áhuga fyrri ítrútti og persónligu áhugamálini hjá politikarunum. Vanliga mannagongdin hesa tíðina hevur verið, at tú tendrar sjónvarpið, sær hasar jassarnar í stuttum brókum spena um vøllin, slökkir og bíðar. Tað hevur nærum verið sum at bíða eftir Godot. Antin hevur tú verið so svøvnþískut, at tú ikki hevur havt tolt at lurta, ella eisini hevur tú verið so vana, áðrenn valsendingarnar komu.

Eg havi tó sæð nakrar sendingar, har klokkan fekk í so stóran leiklut, og tað bert tí tey í SvF eru so forhippað í elektroniskum lutum. Hetta fekk nærum brá av svørtum skemti. Tá heilir 10 flokkar skulu siga sína hugsan um hetta og hatta, so vóru valsendingarnar heppisliga gjørdar. Tað rós hava tey bæði Tróndur Djurhuus, Dagmar Joensen-Næs og teknikarar uppiborið.

Hinvegin, so er hetta valið - eins væl og onnur - eitt lagnuval, sum vit fyra tey komandi árinu skulu liva við, um vit vilja tað ella ikki.

Hví tilrættislegggingin í SvF bleiv soleiðis, dugi eg ikki við mínum besta vilja at skilja. Vóru teir í SvF bangnir fyrri at hyggjarnir fóru at snara á aðra sjónvarpsskrá, um valsendingarnar komu mitt í einum fótbóltsdysti - ella - vóru politikararnir bangnir fyrri at tosa fyrri tómun sjónvarpsskíggja?

Báðir lutir eru eins torførir at greina út. Eitt veit eg bara, og tað er, at eldri fólk hava ikki havt møguleika at fylgja við í politisku sendingunum, tí tær vóru sendar alt ov seint. Hin parturin er tey, sum enn hava arbeiði, og tey hava ofta eisini verið farin undir dýnunum um hetta mundið, um tey skuldu hava ein møguleika at halda sær uppi dagin eftir á arbeiðsplássinum.

Tað er hugtakandi, at heilir heimspartar berjast um ein bólt - serliga tá hugsað verður um, hvussu nógvir heimspartar kriggjast við líka so stórum álvarsemi við vápnur.

Tað er hinvegin undrunarvert, at ein heil tjóð letur seg kúga av "bóltinum", tá hugsað verður um, at tað er gjørt við samfelagsligum avleiðingunum fyrri fyra tey komandi árinu.

Um tað ikki fer at gangast væl í Tinganesi og lögtinginum hetta skeiðið, hvør fer tá at minnast aftur á, hvat valevni søgdu seg vilja fremja?

- Hvát gagnar tað Føroya fólk at minnast aftur á, hvør vann fótbóltskappingina?